هفتمین همایش ملی انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران
فلسفه تعلیم و تربیت و قلمرو علوم اجتماعی و انسانی
دانشگاه شیراز
۳۰ و ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۵

تربیت دینی برای افراد با نیاز های ویژه از منظر حکمت متعالیه

اکبر رهنما[۱]، مجید خاری آرانی[۲]، زهرا علی اکبرزاده آرانی[۳]

چکیده

ارایه مبانی فلسفی پیشنهادی برای تربیت دینی افراد با نیازهای ویژه از منظر حکمت متعالیه هدف اصلی این مقاله بود. تحلیل متون صدرایی و استنتاج، روش مورد استفاده در تدوین مبانی فلسفی بود. تشکیکی بودن وجود، خیریت وجود، جسمانیه الحدوث و روحانیه البقا بودن نفس و حرکت جوهری، مبانی فلسفی منتخب برای تربیت دینی با نیازهای ویژه است. مراتب سعادت اخروی افراد با نیازهای ویژه، وابسته به تربیت دینی آنهاست. آنچه تفاوت مراتب وجودی و در نتیجه اختلاف در درجات سعادتمندی افراد با نیازهای ویژه را همانند سایر انسانها رقم می‌زند، کمیت و کیفیت ملکات و صورت‌های علمی متحد شده با نفس‌شان است که در فرآیند حرکت جوهری کسب شده است. انجام فرایض دینی و خودداری از ارتکاب گناه با کمک بزرگسالان هرچند با فهم اندک و اختیار محدود صورت پذیرد، برای افراد با نیازهای ویژه بی نتیجه نیست و موجب ارتقای کیفیت زندگی اخروی آن ها می-شود. تربیت دینی افراد با نیازهای ویژه به دلیل این برداشت نادرست که آن ها مکلف نبوده و خداوند آنها را به عذاب دچار نمی کند، نباید مورد کم توجهی قرار گیرد.

واژه های کلیدی: افراد با نیازهای ویژه، مبانی فلسفی، حکمت متعالیه، تربیت دینی

۱-مقدمه

فلسفه‌ی تعلیم و تربیت در معنای جدید آن مجموعه‌ی عقاید و افکاری نیست که می توان آن را در میدان آموزش و پرورش به کار برد و نیز منظور از آن پناه بردن به منافع معرفت در خارج از چهارچوب واقعیت تربیتی نمی‌باشد بلکه از مطالعه و تحلیل مشکلات، مسایل و عوامل متناقض در آموزش و پرورش سرچشمه می‌گیرد و خود نتیجه‌ی مسایل و مشکلاتی است که نظام وضع تربیتی یک جامعه دارد (شعاری‌نژاد، ۱۳۸۳، ص۳۵۱).

کودکان بزرگترین سرمایه‌ی هر کشور به حساب می‌آیند. در حقیقت، ثروت یک ملت و کیفیت زندگی اش در چند دهه‌ی آینده را می‌توان برحسب وضعیت کودکان امروز و توانایی‌های آنان پیش‌بینی نمود. آموزش این

۱. دانشگاه شاهد، دانشیار فلسفه تعلیم و تربیت، تهران، ایران. rahnama_akbr43@yahoo.com
۲. دانشگاه شاهد، دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت، تهران، ایران. khari322_m@yahoo.com (نویسنده مسئول)
۳، دانشگاه علوم پزشکی قم، مربی گروه اتاق عمل دانشکده پیراپزشکی، قم، ایران.zaliakbarzade@muq.ac.ir